

از توزیع روزانه غذای گرم تا برپایی ایستگاه‌های خدمت‌رسانی همزمان با سرمای بی‌سابقه و قطعی گاز در برخی مناطق

خدمت‌رسانی آستان قدس رضوی به مردم تربت جام

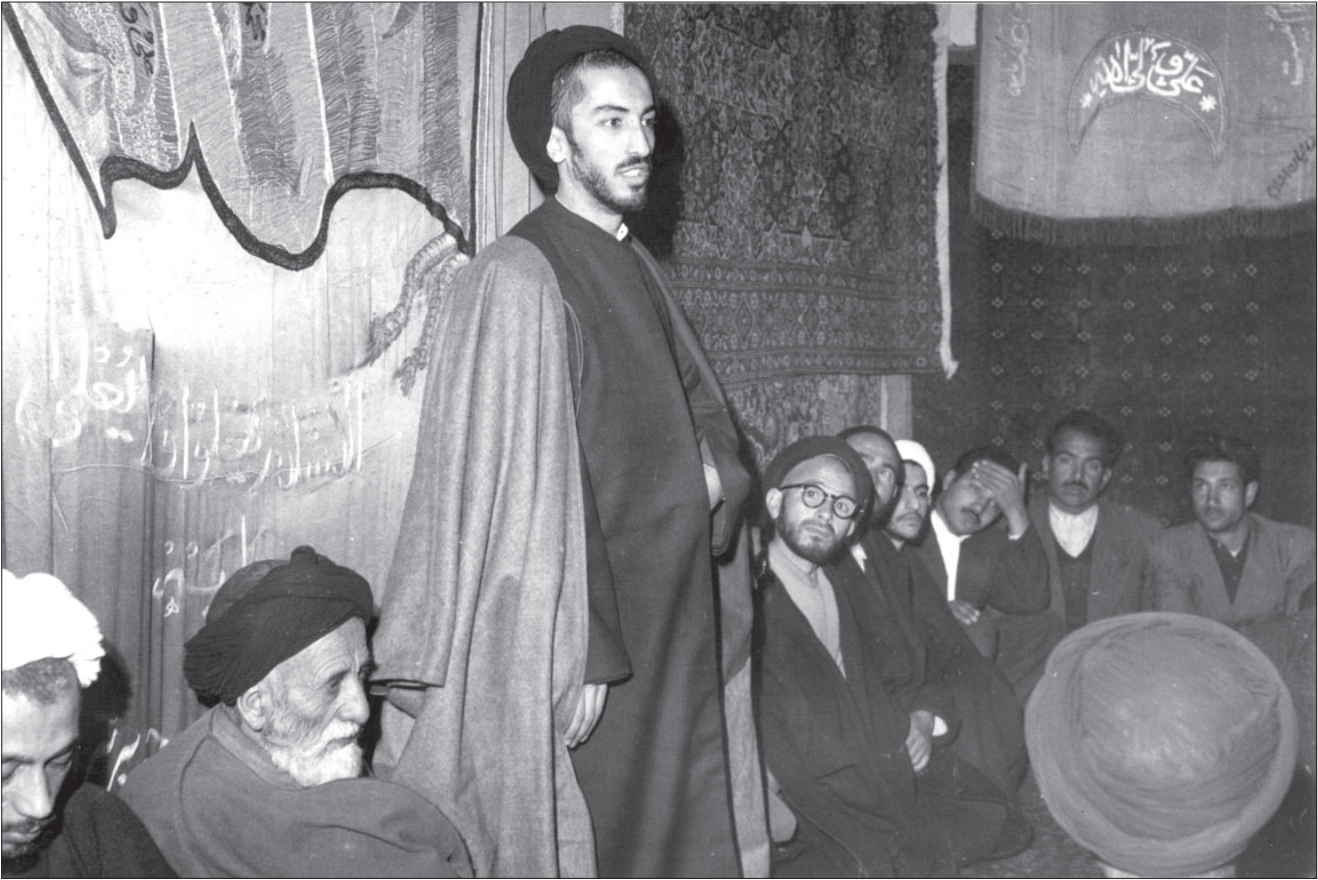
۴

روایت دیدار رهبر معظم انقلاب در دوران نوجوانی

باشهیدسیدمجتبی نواب صفوی

فدایی اسلام

«سردر و ورودی کوچک، قدیمی و محقر مسجد دل آدم را می‌لرزاند، با این فکر که سیدمجتبی میرلوحی از آن عبور کرده بارها. از این فکر که نکند پا در جای قدم‌های محکم او می‌گذاری وقت راه رفتن». این روایت رضا امیرخانی در «من او» از مسجد قندی خانی‌آباد نشان می‌دهد چقدر نفس پا گذاشتن روی ردپای قهرمان نترسی چون سیدمجتبی نواب صفوی می‌تواند پس از این همه سال تأثیرگذار باشد. وقتی در چنین مکانی پا می‌گذاری، ناخودآگاه خودت را در قد و قواره چنین شخصیتی، ورنه‌داز می‌کنی و بعد بسته به اینکه چقدر مسحور حس حضورش باشی، کالبدت را ناخودآگاه به روح او می‌سپاری ...

مروری بر فرازهایی از زندگی آیت‌الله العظمی سیدمحمدرضا گلپایگانی

جامع فقاہت و سیاست

رفران‌دوم فرمایشی رژیم پهلوی را برای تصویب آنچه به «انقلاب سفید» موسوم بود، در بهمن ۱۳۴۱ تحریم کرد.

آیت‌الله العظمی گلپایگانی در اعتراض به هجوم وحشیانه عوامل رژیم پهلوی به مدرسه فیضیه در دوم فروردین ۱۳۴۲، درس خود را در حوزه علمیه تعطیل کرد. این مرجع عالی‌قدر پس از بازداشت امام خمینی(ره) در خرداد ۱۳۴۲ و کشتار وحشیانه مردم در قیام ۱۵ خرداد، رسماً به رژیم شاه اعتراض و اعمال رخ داده را تقبیح کرد. آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی با وجود عدم حضور رسمی در فعالیت‌های سیاسی، همواره حامی نهضت اسلامی بود؛ تحریم عضویت در حزب رستاخیز و برگزاری مجلس ختم برای شهید آیت‌الله سیدمصطفی خمینی از جمله اقدام‌های آیت‌الله العظمی گلپایگانی است که

نکشید و او دیگر بار به قم بازگشت و به تدریس و تحقیق مشغول شد. این مرجع بزرگ از آیت‌الله شیخ عبدالکریم حائری، اجازه اجتهاد و از شیخ عباس قمی، محدث بزرگ، اجازه روایت داشت. آیت‌الله العظمی گلپایگانی بیش از ۷۵ سال تدریس کرد و بزرگانی همچون آیات عظام مکارم شیرازی، سبحانی، علوی گرگانی و اندیشمندانی مانند آیات مطهری، بهشتی، مفتح و قدوسی در درس خارج وی شرکت می‌کردند؛ درسی که یکی از پرفرورق‌ترین دروس حوزه علمیه قم در آن دوران محسوب می‌شد.

■ **چهره سیاسی و اجتماعی یک مرجع بزرگ**
آیت‌الله العظمی گلپایگانی افزون بر تدریس، تحقیق و پاسخ‌گویی به پرسش‌های مقلدان، توجه ویژه‌ای به مسائل سیاسی و اجتماعی داشت. هر

موجب تقویت مبارزات انقلابی مردم ایران شد. آن مرحوم پس از پیروزی انقلاب اسلامی با مشارکت و اظهارنظر در امور گوناگون تقنینی و نیز با انتشار بیانیه‌ها و اطلاعیه‌ها، از جمهوری اسلامی ایران حمایت می‌کرد. وی پس از رحلت امام خمینی(ره) بر پیکر آن رهبر بزرگ نماز خواند. در بُعد اجتماعی نیز آیت‌الله العظمی گلپایگانی با تأسیس مراکز درمانی و فرهنگی، نقشی مؤثر در تغییر فضای فرهنگی و اجتماعی داشت. این مرجع بزرگ تقلید در ۲۴ جمادی‌الثانی سال ۱۴۱۴ / ۱۸ آذرماه سال ۱۳۷۲ دار فانی را وداع گفت و پیکر پاکش در حرم حضرت معصومه(س) به خاک سپرده شد.

چند برخی خواسته‌اند وی را بی‌تفاوت به امور سیاسی جلوه بدهند، اما کارنامه پرپار حیات مبارک آیت‌الله العظمی گلپایگانی در این زمینه، خود گویای توجه دقیق وی به مباحث سیاسی است. آن مرحوم، رژیم پهلوی را نامشروع می‌دانست و بارها این مسئله را در تجمعات مختلف و نامه‌های متعدد، عنوان کرده بود.

با آغاز نهضت اسلامی پس از ماجرای تصویب قانون انجمن‌های ایالتی و ولایتی، آیت‌الله العظمی گلپایگانی در کنار امام خمینی(ره) قرار گرفت و به تصویب این قانون اعتراض کرد. او از مخالفان جدی قانون تحمیلی اصلاحات ارضی بود و

■ **محمدحسین نیکبخت**
یادم می‌آید هنگام مطالعه کتاب خاطرات عزت‌الله مطهری معروف به «عزت شاهی» از مبارزان مشهور

دوران انقلاب، به گزارشی برخوردم که در آن جمعی از بانوان معترض به اقدام‌های رژیم شاه، برای بیان اعتراضشان به قم رفته بودند تا از مراجع و علمای آن دوران کمک بگیرند. عزت شاهی گفته بود این گروه در مراجعه به منزل برخی از علما با مشکل روبه‌رو شدند و به هر علت کسی حاضر به شنیدن سخنانشان نشد اما وقتی به بیت آیت‌الله العظمی سیدمحمدرضا گلپایگانی رسیدند، همه چیز تغییر کرد. آن مرجع بزرگ، نه فقط شنوای اعتراض آن‌ها شد، بلکه برای رفع مشکل بانوانی که به بیت او پناه آورده بودند، دست به اقدام عملی زد و از آنجا که معترضان در قم جایی نداشتند، آن‌ها را ناهار میهمان کرد؛ همان ناهاری که به قول عزت شاهی، از برکت پول حلال و پاک، آن قدر خوشمزه بود که نظیرش را دیگر بار نخورد و نجشید. تصویر آیت‌الله العظمی گلپایگانی، نه فقط در این روایت، بلکه در روایت‌های متعدد و مختلف به شدت مردمی است؛ مرجع تقلید بزرگواری که افزون بر دانش عظیم فقاہت، به زیور زیبای مردم‌داری نیز مزین بود و برای رفع مشکلات مسلمانان، آرام و قرار نداشت. امروز ۲۴ جمادی‌الثانی سالروز رحلت جانگذاز او و فرصتی است برای یادآوری خدمات آن چهره درخشان تاریخ مرجعیت شیعه.

■ **شاگرد برجسته شیخ عبدالکریم و شیخ عباس قمی**
آیت‌الله العظمی سیدمحمدرضا گلپایگانی مقدمات را در حوزه علمیه گلپایگان گذراند و سپس به اراک رفت تا از محضر آیت‌الله شیخ عبدالکریم حائری بهره‌مند شود. آیت‌الله العظمی گلپایگانی پس از هجرت شیخ عبدالکریم به قم، برای تقویت حوزه علمیه این شهر به قم رفت و در مدرسه فیضیه ساکن شد. وی پس از رحلت آیت‌الله حائری به نجف رفت تا از درس بزرگانی مانند آیات عظام سیدضیاء عراقی، سیدابوالحسن اصفهانی و میرزای نائینی بهره‌مند شود اما توقف آیت‌الله العظمی گلپایگانی در نجف زیاد طول

ویژه‌فرهنگ و معارف رضوی
| سال دوم | ویژه‌نامه ۵۳۲ |

تکته‌ها/ آیت‌الله جاودان
آدم می‌تواند
با اراده به
حق تقوا برسد

جشنواره ملی کتاب‌خوانی روستایی
برای ترویج فرهنگ رضوی

گزارش از شخصی
عالم مردم‌دار و انقلابی

نهاد نمایندگی رهبر معظم انقلاب در دانشگاه‌ها اعلام کرد
آغاز نام‌نویسی اعتکاف
دانشگاهیان

دور دست‌ها
مسابقات بین‌المللی قرآن
در کانادا

بنیاد اسلامی تورنتو اعلام کرد شانزدهمین دوره مسابقه بین‌المللی قرآن کریم را در شهر تورنتو در کانادا برگزار می‌کند. به گزارش «شبستان» قرار است این دوره مسابقات ۱۳ و ۱۴ اسفند ۱۴۰۱ برای بانوان و ۱۹ تا ۲۱ اسفند برای آقایان برگزار شود. هدف از برگزاری این مسابقه، حمایت از حافظان قرآن کریم و تشویق جوانان به یادگیری و حفظ و قرائت قرآن کریم است. این مسابقات در دو رشته حفظ و تلاوت قرآن کریم در رده‌های مختلف سنی کودکان ۱۰ تا ۱۵ سال، نوجوانان ۱۶ تا ۲۲ سال و ۲۳ سال به بالا که جوان و بزرگسالان محسوب می‌شوند برگزار خواهد شد. در این مسابقه شرکت‌کنندگان فقط حق شرکت در یک رشته از مسابقات را دارند. گفتنی است بنیاد اسلامی تورنتو در سال ۱۹۶۹ میلادی تأسیس شده و یکی از بزرگ‌ترین و قدیمی‌ترین مؤسسه‌های اسلامی در کانادا و آمریکای شمالی است. پیش از این‌ها و تا سال ۲۰۰۶ مسابقه بین‌المللی قرآن کریم در شهر تورنتو تنها برای آقایان و با حضور ۶۰ حافظ قرآن برگزار می‌شد اما چند سال است که این رقابت گسترش یافته و شامل آقایان و بانوان و همچنین رشته‌های مختلف شده است. معمولاً این مسابقه میزبان حضور گسترده‌ای از حافظان از آمریکای شمالی است.

کتاب‌خوانی

استقبال از رمان‌ها و داستان‌های مذهبی

نیمکت زندگی

یک عذرخواهی ساده

رقیه توسلی | ذوق استانبولی و لبته داشت. می‌گفت دم‌پختک عمر آدم را زیاد می‌کند و می‌خندید. میرزا قاسمی که جای خودش را داشت. به کدوبلو تخم‌مرغ می‌گفت طعام شاهانه. یک کشور دیگر هم که بود خودش را می‌رساند برای خوردن شله‌زرد. جواری هم همیشه از آش رشته حرف می‌زد که آدم فکر می‌کرد دارد درباره بارش حرف می‌زند. اصلاً زینت جواری با اشتها زندگی می‌کرد که سیر به وجد می‌آمد. مواد اولیه قورمه را می‌چینم روی کابینت و گوشم می‌رود به گفت‌وگوی خانواده. همه دارند درباره خبری که خوانده‌ام حرف می‌زنند و تحلیل می‌کنند. درباره آن مسئول عالی‌رتبه. از توقعاتشان می‌گویند. اینکه کاش این جنس متصدیان زیاد شوند. اینکه فقط ژاپنی‌ها نیستند که بلدند با مردمانشان محترم باشند و عذرخواهی کنند. پوست پیاز را می‌گیرم و به رفتار معقولانه آقای وزیر راه فکر می‌کنم که گفت: «در روزهای گذشته مشکلاتی برای مردم رخ داد... در این خصوص از کسانی که دچار زحمت شدند عذرخواهی می‌کنم. شاید ما بهتر می‌توانستیم ارائه خدمت کنیم و باید با برنامه‌ریزی دقیق‌تر مشکلات را به حداقل می‌رساندیم اما باز هم این اتفاق افتاد...».

عطر سبزی، آشپزخانه را پُر کرده. عطر تره، جعفری، گشنیز و اسفناج. نفس عمیق می‌کشم و یاد روزی می‌افتم که برای زینت‌جان، املت پختم و او گفت نریم توی بشقاب و با تابه بپریم سر سفره که بچسبد. پیاز خواست. پوست‌دار. بعد گفت باید با هیجان ناهار خورد که قوت شود. شل و ول و بی‌احساس که باشیم حق‌الناس است. آن وقت مُشتش را کوبید روی پیاز و با خنده، قلب پیاز را گذاشت توی دهانش.

آخ که بعضی‌ها چقدر خوب و آدم حسابی‌اند. مثل همین زینت‌جان که زندگی کردن را بلد بود. مثل آقای وزیر که بی‌نقاب آمد و سوای منش باقی مدیران، نکفت اشتباهی در کار نبود و همه چیز زیر سر بردت بی‌سابقه است. خدا رحمت کند زینت‌جان. اگر کرونا تو را از ما نمی‌گرفت حتماً حالا به شماره‌ات پیامک می‌دادم و می‌گفتم: قوت قورمه پختم. یک سری به من بزن. یادش به خیر. عادت داشت به اول همه غذاها یک قوت اضافه کند: قوت ماکارونی، قوت قیمه، قوت پیتزا... جدی شوخی همیشه می‌گفت: آدم زیرک میدونه چی بگه چی نگه که خدا خنده‌اش بگیره.

پی‌نوشت

امیرالمؤمنین(ع) می‌فرمایند: از فرصت‌های خوب استفاده کنید. آن‌ها چون زبر ابر گذرند.

دنیا له‌دار» و «جشن تکلیف مبارک» در فهرست پرفروش‌های فصل پاییز به‌نشر قرار دارند. علی باباجانی، کلر ژوبرت و امیرمهدی مراد حاصل از جمله نویسندگان کودک به‌نشر هستند که آثارشان در فصل پاییز مورد استقبال خانواده‌ها قرار گرفته است.

سعدی با اشاره به اینکه آثار بیش از ۸۰۰ ناشر در فروشگاه‌های کتاب آستان قدس رضوی به علاقه‌مندان حوزه علم و فرهنگ عرضه می‌شود، اظهار کرد: کتاب‌های مجموعه پنج جلدی «قهرمان من»، «قصه‌های شیرین جهان»، «از چیزی

کریلا» و «شفایافتگان» از پرمخاطب‌ترین آثار به‌نشر در گروه بزرگسال است. سعدی عنوان کرد: کتاب‌های «داعشی و عاشقی»، «پرواز اسب سفید»، «پیراهن دوستی»، «بچه‌های عاشورا» و «قصه‌های مادران معصومین(ع)/ باغبانان گل‌های آسمان و زمین» در صدر آثار پرمخاطب و پرفروش به‌نشر در فصل پاییز بودند. وی با اشاره به اینکه بیشترین استقبال مردمی از کتاب‌های گروه کودک و نوجوان به‌نشر با عنوان «پروانه» بوده، گفت: کتاب‌های «قصه‌های خانه»، «مسابقه کوفته‌پزی»، «یک داستان

انتشارات به‌نشر در فهرست پرفروش‌ترین کتاب‌های خود در سه ماه گذشته شاهد حضور ۱۵ عنوان کتاب است که به گفته مدیرعامل این انتشارات، رمان‌ها و داستان‌های مذهبی با بیشترین استقبال از سوی مراجعه‌کنندگان مواجه بوده‌اند. مدیر عامل انتشارات به‌نشر در خصوص آثار پرفروش سه ماه گذشته در فروشگاه‌های کتاب و نمایندگی‌های فروش به‌نشر در مشهد و سراسر کشور گفت: رمان‌های «مرا با خودت ببر»، «من و آقای همسایه»، «عقیله»، «شهادت‌نامه امام حسین(ع) و شهیدان